

тѣхъ да се рѣже дърво и дори да се теглятъ браздици на стъкло, което не може да се направи съ ножъ; а само съ най-твърдий камень, който се вика бесцѣнъ камень.

Кремень-тъ се нахожда нѣкой пѣтъ на голѣми кжсове, които биватъ покрити съ варовита кора. Шаръ-тъ на кремень-тъ бива всякакъвъ: нѣкой бива сивъ, нѣкой възъ-жлътъ, нѣкой съвсѣмъ бѣлъ и нѣкой чърень, а най-много тъменъ съ жици. Въ тънки-тѣ пластове бѣлий кремень е твърдъ прозраченъ, и него, както ште се научимъ по-нататкъ, употрѣбаватъ за правеніе стъкло; дори и най-чърний кремень и той пропушта видѣлина, когато му сж тънки жици-тѣ. Повърхнината на кремень-тъ е гладка и лъскава, ако потърка човѣкъ кремень-тъ, ште издаде единъ особенъ слабъ джхъ. Кремень-тъ нѣма никакъвъ вкусъ, зашто то не се растопява у вода-та.

Да удари човѣкъ о кремень съ стомана, ште исхвъркнжтъ искри. Ако свѣкате съ едно огнило много врѣме, огнило-то ште се изяде; а ако земемъ да свѣкаме огнь надъ бѣла книга, ште видимъ на нея малки кжсчета отъ изгорѣла стомана. И така, искрата не е друго ништо, освѣнъ кжсче отъ стомана, нажежена отъ силно-то свѣканіе о кремень-тъ. Отъ силно-то свѣканіе и търканіе само стомана-та не се нагрѣва. Двѣ дървени тояжки отъ търканіе една о друга можтъ да се запалятъ. (Така хванжтъ огнь у насъ наричатъ *дивъ огнь*). Ако удари човѣкъ нѣколко пѣти съ чукъ на гвоздъ, па попила чукъ-тъ и гвоздий-тъ, ште види, че и два-та сж се нагрѣли. Ако караме бързо ненамазана кола, колелета-та имъ отъ силно-то търканіе около остъ-та зиматъ да пуштатъ димъ и можтъ да се запалятъ. Нъ колкото е